SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VOL. XCVI. No. 205. JERSEY CITY and NEW YORK. SATURDAY, OCTOBER 28, 1989 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СУБОТА, 28-го ЖОВТНЯ 1989 Ч. 205. РІК XCVI

І. ДРАЧ ГОВОРИВ ПРО „МИРНУ НЕЗАЛЕЖНІСТЬ"

Торонто. — Під заголовком „Український поет виясню свій націоналізм" англомовна канадська газета „Торонто Стар" з 19-го жовтня ц.р. подає хід розмови з Іваном Драчем під час його перебування на фестивалі авторів у „Гарборфронт" у Торонто.

„Захід не повинен побоюватися насильного розпаду СССР в наслідок етнічного націоналізму. Ми підтримуємо совєтського президента М. Ґорбачова. Ми змагаємося за незалежність, але без наміру покинути Союз".

Драч — кіносценарист і поет сказав, що „його організація (Народний Рух України за Перебудову) змагає до економічної незалежности,а не до викликання хаосу. Тому побоювання Москви перед українським націоналізмом є безпідставні. Найбільшою перешкодою на шляху до незалежности є неохота народу висловитися. Проблема утиску не лежить на верхах, але в бездіяльності низів. Українці побоюються, що Ґорбачов може втратити владу і тоді наступить новий період чистки раніших часів.

Народ був свідком (цих) подій і пам'ятає їх. Коли нація живе так довго під утиском, тоді незвичайно важко переконати її підвестися з колін".

Драч свідомий того, що є „неконтрольовані ідеї", які загрожують безпеці Союзу. Деякі члени національного руху закликають до повної незалежности від СССР і до все-української системи оборони. Рух має 300 тисяч членів серед 52-ох мільйонів населення України. Вони бажають повернення прав українській мові, відновлення Української Православної Церкви і традицій української культури.

Але найбільш об'єднуючим фактором є проблема довкілля. Чорнобиль, це тільки початок. Все довкілля загрожене й це турбує загал. Уряд твердить, що немає ніякої загрози та що народ здоровіший ніж був перед аварією. Одначе його син, лікар, серйозно занедужав від радіяції під час своєї праці після катастрофи. Прояви занедужання є й у Києві. Багато мешканців мають проблеми з горлом і віддиховими органами, зокрема хворіють впертим бронхітом. Українці-науковці закликають уряд переселити 500 тисяч людей, яким загрожує радіяція. Цілі реґіони України є затруєні хемікаліями й нуклеарними випарами. Сорок відсотків нуклеарних споруд знаходяться на території України, яка виглядає наче весільний коровай, прикрашений атомовими свічками.

Група Драча закликає „ „замкнути нуклеарні станції й почати очищувати радіяцію, отруйні відпадки, зате оживити економію. Є признаки, що Ґорбачов прихилиться до украніських домагань. Після петиції українських національних кіл минулого місяця усунено представника „твердої лінії" Володимира Щербицького з посту першого секретаря Української Комуністичної Партії і совєтського Політбюра. Але є зловісні признаки, а саме боротьба уряду проти алкоголю та проти злочинности під прикриттям якої на ділі ведеться поліційна акція проти політичних активістів. В жовтні у Львові відбулася демонстрація з участю багатьох жінок, яких побила міліція. На спинах цих жінок були сліди поліційних чобіт".

І.Драч, який випродукував фільм, що був недозволений у СССР двадцять років тому назад, отримав за нього відзначення на фестивалі в Сан Франсіско. На думку Драча „українська мова й культура, це кличі до нової 'мирної незалежности' ". Він уважає, що „попередній лідер СССР Леонід Брежнєв був гірший від Сталіна, коли йдеться про нищення культури. Він вірив у „перетоплювальний котел" шляхом переселювання населення, але в такому котлі не звариться ніяка смачна страва"...

ПОДІЇ В УКРАЇНІ БУЛИ В ЦЕНТРІ УВАГИ 2-ОЇ КРАЙОВОЇ КОНВЕНЦІЇ УАКРАДИ

Д-р І. ФЛИС ПЕРЕОБРАНИЙ НА ГОЛОВУ

Філядельфія. — Тут у днях 21-22 жовтня ц. р. в готелі Адам'с Марк відбулася 2-га Крайова Конвенція Української Координаційної Ради — громадської організації, яка створилася 1-го жовтня 1983 року і була визнана та затверджена як Централя Четвертим Конґресом СКВУ в грудні 1983 року. УАКРада репрезентує ту частину української громади, яка стоїть на демократичних принципах, поряд із УККА працює на громадській ниві, має місце в секретаріяті СКВУ, дає фінансовий вклад до СКВУ.

Відкрив 2-гу Конвенцію голова УАКРади д-р Іван Флис. На Конвенції було присутніх 136 делеґатів, 22 запрошених гостей та 230 на бенкеті.

Відкриваючи Конвенцію д-р І. Флис закликав присутніх до спільної молитви, яку прочитав о. д-р Бойсак. Тоді д-р І. Флис просив учасників Конвенції повстанням з місць і хвилиною мовчанки вшанувати діячів і членів УАКРади, які відійшли у вічність в роки між двома конвенціями, що й було здійснено.

Голова УАКРади д-р І. Флис закликав не тратити дорогого часу на вияснення дріб'язкових справ, а приступити до конкретної оцінки чи критики праці УАКРади за минулі роки і перейти до конструктивних пропозицій і плянів на майбутнє у світлі визвольної боротьби українського народу в Україні, шляхів допомоги їм у цій боротьбі, а також жертвам Чорнобиля. Події в Україні за останні роки д-р Флис порівняв із землетрусом, який так сколихнув Україну, що вона пробудилася від багатолітньої інертности й почала боротьбу за своє відродження.

Голова УАКРади повідомив, що на Конвенції виступлять гості, що приїхали з України: голова ЗП УГС Микола Руденко, член ВК УГС Микола Горбаль та депутат Верховної Ради СССР Володимир Яворський. Всі вони подають руки один одному — і політв'язні, і письменники, і науковці, і робітники та шахтарі, гуртуються для спільної праці за відродження української мови, культури і за здобуття незалежности нашої Батьківщини. Отож і нам, сказав д-р І Флис, треба єднатися також, за прикладом братів в Україні взятися за руки і допомагати один одному і тоді ми досягнемо спільної мети і здобудемо нашу державу. Бо прийшов час, коли нашому народові знову усміхається доля і український народ зможе стати господарем на своїй землі та жити у незалежній ні від кого Україні.

Після цього Голова УАК Ради запропонував приступити до вибору Президії Конвенції. Були подані кандидатури і Конвенція обрала головою Президії Ірину Дорощак; заступниками Зенона Василькевича з Дітройту та інж. Юрія Іхтіяріва з Філядельфії; секретарями: д-ра Петра Клюка і Осипа Труша.

Голова Президії І. Дорощак приступила до ведення зборів і запропонувала обрати та затвердити комісії. Таким чином, Конвенція затвердила шість комісій: Верифікаційну, Номінаційну, Статутову, Резолюційну, Фінансову, Комісію Праці.

Перші чотири комісії працювали протягом попередніх років і тепер знову затверджені, а Фінансову і

М. Горбаль

М. Руденко

Комісію праці щойно створили, бо виникла така потреба.

До Номінаційної комісії увійшли: д-р Богдан Шебунчак, Євген Стахів, Роман Данилюк, Зенон Василькевич, Леонід Царик, д-р Олег Волянський, Олександер Непрель.

До Верифікаційної комісії увійшли: інженер Юрій Іхтіарів, Остап Олесницький і Дам'ян Ліщинський.

До Статутової комісії увійшли: Роман Борковський, д-р Олег Волянський і Степан Максимюк.

До Резолюційної комісії увійшли: проф. д-р Наталя Пазуняк. Роман Борковський, ред. Богдан Катамай Володимир Василащук, і д-р Роман Барановський, (але його не було на Конвенції, бо захворів).

До Фінансової комісії увійшли: Уляна Дячук — голова, Іван Олексин — заступник, Роман Данилюк — касир.

До Комісії праці увійшли: Володимир Домашевський і Євген Перейма.

Далі на порядку денному стояв звіт членів Президії УАКРади.

Першим звітував д-р І. Флис, як голова УАКРади. Він розповів про всі види праці, пророблені УАКРадою за минулі роки, висвітлив сильні і слабкі місця і закликав членів УАКРади активніше приступити до моральної та матеріяльної допомоги задля відбудови України і здобуття незалежности.

Після звіту скарбника та інших членів президії були запитання і відповіді.

Перед полуднем прибули гості — колишні політв'язні Микола і Раїса Руденко та Микола Горбаль і Конвенція привітала їх оплесками. Після того був полуденок.

Під час полуденку голова Комітету Золотого Хреста Наталя Іванів запросила до слова привіту з України недавно прибулого з Києва

(Продовження на ст. 8)

М. ҐОРБАЧОВ ВІДКИДАЄ ДОКТРИНУ БРЕЖНЄВА

Гельсінкі, Фінляндія. — Західня преса звертає увагу на ряд висловлювань Міхаїла Ґорбачова під час його розмови з Мавно Койвісто, президентом Фінляндії, куди прибув совєтський лідер. Західні кореспонденти звертають увагу на невластиву досі конкретність висловлювань М. Ґорбачова.

Говорячи про недавні події на Сході Европи, Ґорбачов, зокрема, сказав: „Події, що відбуваються у східньоевропейському реґіоні, стосуються виключно країн і народів, які проживають там... Ми не маємо ні морального, ні політичного права вмішуватися в події, що відбуваються там".

Речник міністерства закордонних справ Ґеннадій Ґерасімов заявив, що у Москві віднині вирішили дотримуватися „доктрини Френка Сінатри". Пояснюючи цю несподівану зміну Ґ. Ґерасімов нагадав назву одного із знаменитих сінатрівських шляґерів „Ай дид іт май вей", що приблизно перекладається „Я поступив як хотів". „Мадярщина і Польща можуть поступати, як вони хочуть", — пояснив свою думку Ґерасімов. „На мій погляд, доктрина Брежнєва остаточно похована", — додав совєтський речник, маючи на увазі знамениту декларацію Політбюра 1968 року, яка обґрунтовує право СССР вмішуватися у справи будь-яких держав із соціялістичною орієнтацією, де існуюча політична система перебуває під загрозою.

Виступаючи на пресовій конференції, Ґерасімов не відповів прямо на запитання, як поведуть себе совєтські керівники на випадок, якщо одна або кілька східньоевропейських країн оголосять про невтралітет і вимагатимуть виведення совєтських військ. „У Варшаві чи Будапешті може статися зміна урядів, — сказав Ґерасімов. — Це, однак, не повинно автоматично означати зміни зобов'язань щодо міжнародних договорів".

Промови і окремі висловлювання Койвісто і Ґорбачова на бенкеті, що відбувся у президентському палаці, цікаві не конкретним змістом, а своїм підтекстом. Проголошуючи тост, Ґорбачов, наприклад, заявив, що він хоче „випити за велику невтральну Фінляндію". Кореспонденти звертають увагу, що ніколи досі ні один совєтський керівник не згадував про фінський невтралітет. Було прийнято вважати, що Фінляндія міцно входить в „зону совєтського впливу" не лише в економічному, але й політичному сенсі.

Президент Фінляндії ясно дав зрозуміти, що Фінляндія не має наміру підтримувати сепаратистські рухи, які посилюються з кожним днем в республіках совєтської Прибалтики.

У середу, 25-го жовтня, Міхаїл і Раїса Ґорбачови відвідали квартиру-музей, влаштовану в будинку, де в 1917 році жив Ленін, переховуючись від арешту. На вулиці коло музею Ґорбачов, оточений міцним кільцем совєтських і фінських охоронців, відіграв спектакль „безпосереднього спілкування з трудовим народом Фінляндії". Невелика група демонстрантів викрикувала гасла з вимогою повернути Фінляндії незаконно окуповані перед початком Другої світової війни території, однак совєтський гість зробив вигляд, що він не чує.

Совєтський карбованець частково здевальвував

Москва. — Совєтське пресове агентство ТАСС повідомило, що Державний банк СССР оголосив про десятиразове збільшення вартости американського доляра стосовно до карбованця при розрахунках, зв'язаних з обміном валюти громадянам, які виїжджають за кордон на приватні запрошення або у відрядження. Віднині за кожний отриманий доляр треба буде платити 6 карбованців 26 копійок.

Офіційний курс уже давним-давно став предметом загального посміховища, бо на московському чорному ринку за 1 доляр дають від 12 до 15 карбованців.

Нове співвідношення повинно увійти в силу з 1-го листопада цього року. Речник Ради міністрів Валерій Овчаренко не вдавався в подробиці. Він лише сказав, що новий закон заохотить совєтських громадян, які мають на своїх рахунках іноземну валюту, обмінювати її на карбованці.

У повідомленні ТАСС нічого не сказано про те, чи розповсюджується новий закон на туристів-чужинців, яким покищо міняють валюту по грабіжницькому курсу.

Слід згадати, що подібні спроби „впорядкувати" совєтський карбованець робилися ще за Хрущова, коли на початку 1960-их років був запроваджений „подвійний" обмінний курс американського доляра.

Кореспондент агентства Ассошієйтед Пресс Майкл Путцель вважає, що постанову Державного банку можна вважати першим кроком на шляху перетворення карбованця в конвертовану грошову одиницю, однак, на думку багатьох західніх дипломатів у Москві подібних заходів явно замало, бо при всіх інших розрахунках в силі залишається попередній офіційний курс, згідно з яким доляр, незрозуміло з яких міркувань, оцінюється в 62 копійки.

СЛОВО Д-РА І. ФЛИСА НА ВІДКРИТТІ 2-ОЇ КРАЙОВОЇ КОНВЕНЦІЇ УАКРАДИ

Голова УАКР д-р І. Флис відкриває Конвенцію

Високопреподобні отці, шановні делеґати і гості, учасники Другої Крайової Конвенції Української Американської Координаційної Ради!

Оцим відкриваю наради нашої Другої Крайової Конвенції Української Американської Координаційної Ради, сердечно вітаю вас та дякую всім вам за те, що ви належно оцінили важливість цього нашого зібрання і прибули на нього. (Тут д-р Флис попросив о. д-ра Бойсака до відмовлення молитви).

А тепер попрошу всіх вас повстанням з місць та мовчанкою вшанувати пам'ять всіх тих діячів та членів Української Американської Координаційної Ради, які відійшли від нас в часі між двома каденціями Ради.

Дуже дякую!

Маю надію, що наші наради будуть діловими, що на них будемо обговорювати проведену працю нашої

(Закінчення на стор. 3)

ЗВІТ Д-РА І. ФЛИСА, ГОЛОВИ УКРАЇНСЬКОЇ АМЕРИКАНСЬКОЇ КООРДИНАЦІЙНОЇ РАДИ

Наше звітування не повинно займати надто багато часу, коли ми вибираємося присвятити більше часу та уваги майбутньому і допомозі Україні.

У звітовому часі ми повністю співпрацювали із Світовим Конґресом Вільних Українців, стараючись сповняти супроти цієї світової надбудови наші фінансові та ділові зобов'язання. Ми вплачували повністю наші фінансові зобов'язання, про що буде більше звітувати наш касир. Ми співпрацювали із Світовим Конґресом Вільних Українців у всіх його починах та акціях, як також постійно брали участь в нарадах Президії, секретаріяту та в останній Конвенції СКВУ. Наші представники УАКРади були в керівних органах Світового Конґресу і з честю сповняли там свої обов'язки.

В минулому, тобто 1988-му році, всі українці відзначали 1000-ліття Християнства в Україні. Ми можемо із гордістю ствердити, що УАКРада належала до ініціяторів заснування Крайового Комітету 1,000-ліття Християнства в Україні разом із нашими Владиками і перед скликанням основуючих зборів цього Крайового Комітету відбули наші представники підготовчі наради в цих справах із Владиками та представниками ряду інших установ.

Ювілейний рік 1,000-ліття закінчився повним успіхом, бо українці однозгідно продемонстрували перед цілим світом, що це тисячоліття належить Україні і при нагоді святкувань поширили правду про Україну та його переслідувані Церкви.

Успіхи всіх святкувань на терені Америки та у світі були вислідом широкої та щедрої підтримки дій Комітетів, та Владик українцями по всіх країнах їхнього поселення. Ми складаємо тут признання та подяку всім діячам Крайового Комітету, а зокрема нашим представникам у цьому Комітеті за віддану працю для української справи і для українських церков, леґалізація яких стала тепер голосною справою у відношенні між цілим рядом країн світу та Совєтським Союзом.

У звітовому часі Українська Американська Координаційна Рада постійно підтримувала працю Конґресової Комісії для дослідів голоду в Україні в роках

(Продовження на ст. 8)

У СВІТІ

ВСУПЕРЕЧ НОВОМУ ЗАКОНОВІ про заборону страйків у необхідній індустрії, тисячі шахтарів на Воркуті вийшли на страйк, вимагаючи політичних і економічних змін. З усіх 24,000 шахтарів, 16,000 вже розпочали страйк у середу, 25-го жовтня ц.р., у північній частині Воркути й цим примусили закрити чотири з усіх 13-ти шахт, — заявив предсідник місцевого комітету страйкарів Валентин К. Копасов. Одною із вимог страйкуючих шахтарів є закінчити монополь Комуністичної партії в правлінні Совєтським Союзом. Цей страйк є прямим нехтуванням новосхваленого закону совєтською леґіслятурою, де зокрема забороняється страйки в індустрії, котра є важливою для країни, а це включає продукування енерґії. Відповідаючи напитання у телефонічному інтерв'ю В. Копасов сказав, що багато з обіцяних у серпні поліпшень не здійснено, а одним із ни є „кріпацтво", яке зобов'язує шахтаря працювати в одній і тій же самій шахті, бо при переході до іншої втрачається важливі забезпечення та користі.

ЗГІДНО З ПОВІДОМЛЕННЯМ урядових чинників Західньої Німеччини, досі відкладувана поїздка канцлера Гельмута Коля до Польщі таки відбудеться. Проблемою цієї поїздки були суперечки над сумою допомоги, яку мав запропонувати канцлер Г. Коль Польщі. Врешті вирішено, що з пропозицією виділити 1 більйон долярів допомоги для підсилення польської економії, канцлер Г. Коль приїде до Варшави 9-го листопада ц.р. Висота допомоги Західньої Німеччини є найбільшою з усіх, які досі запропонували західні країни та, як твердять політичні коментатори, є виявом спеціяльного зобов'язання Західньої Німеччини до Польщі з уваги на глибоко закорінені бурхливі історичні стосунки цих країн.

У СТОЛИЦІ ЄГИПТУ Каїрі в журналі-тижневику появилася стаття, в якій говориться про те, що провідник Лібії полковник Муаммар Каддафі признався, що він підтримував терористів, але припинив, бо переконався, що терористи робили це для своєї користи, а не на користь арабського світу. Базуючись на твердженнях журналу „Аль Мусавар", полковник М. Каддафі заявив, що не хоче жодних конфронтацій з Америкою, але, навпаки, радо привітає якінебудь переговори з ціллю поліпшення взаємних стосунків. Згідно з названим журналом, ці заяви були дані в інтерв'ю, що його проведено минулого тижня з полковником М. Каддафі один день після відвідин єгипетського президента Госні Мубарака. Америка відразу зареаґувала неґативно, заявляючи, що не може бути жодного поліпшення стосунків, як довго полковник М. Каддафі продовжує фінансувати, озброювати та вишколювати численні терористичні групи. Урядники державного департаменту не повірили у твердження М. Каддафі, що він припинив підтримку терористів, при тому заявляючи, що такі групи як Революційна рада Фатаг, головна команда Народного фронту за визволення Палестини, японська Червона армія та Ірляндська республіканська армія далі користуються всіми привілеями та забезпеченим перебуванням в Лібії.

У ПОРТУҐАЛІЇ В МІСЦЕВОСТІ Вілямура відбулася дводенна конференція міністрів оборони країн НАТО, на якій ще раз підтверджено, що НАТО повинно затримати свою військову силу включно з нуклеарною оперативністю, не зважаючи на політичні зміни в СССР і частинах Східньої Европи. Там же виявлено, що СССР надальше втримує великий нуклеарний та звичайний збройний арсенали, тому спільно звернулися до Москви про зменшення в Европі числа совєтських нуклеарних ракет короткого засягу до 1,300. Секретар Департаменту оборони ЗСА Ричард Чейні заявив на кіцевій пресовій конференції, що „ми уважаємо, що дуже важливим є якраз тепер в цю пору різних змін задержати нашу сильну військову готовість". У своєму кінцевому комунікаті міністри оборони НАТО підкреслили, що Москва дальше працює над модернізацією своїх нуклеарних ракет далекого засягу та втішається перевагою ракет короткого засягу та ядерною зброєю, розміщеною в Східній Европі.

НА ПОДИВ ІМІҐРАЦІЙНОЇ служби в Лос Анджелесі була встановлена формальна програма, ціль якої є забезпечення працею еспаномовних робітників, які не мають офіційного дозволу працювати в Америці. В п'ятницю, 27-го жовтня ц.р., в місті була відкрита перша з семи заплянованих „канцелярія", розташована просто на хіднику вулиці, яка пропонує працю, дає поради та ставить офіційні печатки. Міська влада вважає цю нову програму технічно леґальною, дотримуючись іміґраційного закону з 1986 року, який забороняє наймати до праці робітників, що не мають дозволу працювати в ЗСА „На думку Іміґраційної служби це є ляпас", — сказала Ненсі Сервантес, координатор 90,000 долярової програми. „Але ця програма є місцевим вирішенням місцевих проблем". У відповідь на це директор Іміґраційної служби Лос Анджелесу, Доналд Б. Луні, сказав, що „вони не збираються стояти осторонь, а будуть приймати рішучі заходи, щоб вирішити цю давню пекучу проблему".

В АМЕРИЦІ

ДІТИ, ЯКІ ХВОРІЮТЬ на АІДС отримуватимуть лік АЗТ безкоштовно, проголосив голова Служби Здоров'я і обслуги населення, д-р Луїс В. Салліван, 26-го жовтня в четвер. Держава вперше покриватиме кошти за цей лік хворим американським дітям. За останніми даними в країні нараховується майже 1,900 випадків цієї хвороби у дітей віком 12 років та молодших половина з яких вже померла. Хоча ще не закінчені клінічні досліди над цим препаратом, схвалення якого вимагає роки, лік АЗТ почав вживатися дорослими хворими вже в 1986 році. Біля 300 хворих дітей вже приймає лікування АЗТ, яке може продовжити їм життя.

МЕРІ МЕККАРТІ, ОДНА З найвизначніших американських жінок — майстрів слова, новелістка, авторка спогадів, журналістка та літературний критик, померла в середу, 25-го жовтня на 77-му році життя від ракового захворювання. Вона була високоінтелектуальною, чутливою новелісткою яка в своїх творах проявляла велику ерудицію в історії, політиці та мистецтві. Її новелі — це дзеркало життя в Америці з його змінами, починаючи від сексуальної свободи в 30-их роках, радикалізму 40-их та 50-их, В'єтнаму і соціяльного перевороту в 60-их, Вотерґейту і тероризму в 70-их роках. В 1984 році М. МекКарті була нагороджена двома нагородами за свою літературну діяльність — Медалею Едварда МекЛовела та Національною медаллю — найвищим відзначенням країни за літературу.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні (202) 347-UNAW, (202) 347-8631 (факс)

Postmaster send address changes to:
Svoboda 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси $1.00
Чеки і money orders виставляти на: Svoboda

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Як совєтська преса насвітлює з'їзд НРУП

З тих пір, як у Києві 10-го вересня закінчився з'їзд Народного Руху України за Перебудову, газети совєтської України приділяють йому багато уваги, але увага ця дуже однозначна.

Наприклад, газета „Літературна Україна", що є органом Спілки письменників України (СПУ), у числах 37, 38, 39 і 40 опублікувала виступи членів СПУ, народних депутатів Верховної Ради СССР та представників комуністичного уряду УССР, що взяли участь у з'їзді НРУП. Серед опублікованих матеріялів є привітальне слово Олеся Гончара, співдоповіді Дмитра Павличка, Івана Драча, виступ завідуючого ідеологічним відділом ЦК Компартії України Леоніда Кравчука, співдоповідь Сергія Плачинди, доповіді Володимира Яворівського, Володимира Черняка і Мирослава Поповича.

Опубліковано в „Літературній Україні" і всі документи з'їзду, серед яких: Програма НРУП, Звернення з'їзду НРУП до населення України, Статут НРУП, Звернення до робітників і селян України, Звернення до українців за межами України Звернення до російськомовного населення України, Звернення до всіх неукраїнців на Україні, відозва „Проти антисемітизму", Резолюція з приводу проєкту закону „Про мови в Українській РСР".

Отже письменницька газета „Літературна Україна" опублікувала всі документи з'їзду НРУП і промови членів СПУ та партійних керівників, але не опублікувала промов членів УГС Левка Лук'яненка, Вячеслава Чорновола, Михайла Гориня, Євгена Сверстюка та інших колишніх політв'язнів і активних діячів НРУП, які виступили на з'їзді.

Газета „Правда Украины" та „Радянська Україна" різко критикують членів УГС. Наприклад у статті „Биті козирі" („Радянська Україна" з 6-го жовтня ц. р.) сказано, що „різного роду екстремісти" користуються демократизацією „для дестабілізації обстановки, розхитування і руйнування суспільних засад".

„А взяти одного з лідерів Української гельсінкської спілки В. Чорновола, — що 'гастролює' з підбурливими виступами, — пишеться далі у статті. На його рахунку не тільки антигромадські, антирадянські вчинки, а й відвертий кримінал.

У сьогоднішньому мітинґовому галасуванні такими рухає ненависть до всього радянського, до Комуністичної партії".

В тій же статті є також різкі напади на О. Волкова з Івано-Франківська, який виступив на одному з мітинґів з критикою КҐБ.

Народні депутати ВР СССР не лише не роблять спроби захистити членів УГС як активних діячів НРУП, але й взагалі не згадують про них. Хоч справу робили і продовжують робити разом і всі знають, що якби не оті гастролі Чорновола та інших активістів УГС, то народ ще може тільки починав би прокидатися. Всі знають і те, що без діяльности УГС неможливо було б зорганізувати народ для обрання в народні депутати ВР СССР того ж таки І. Драча чи В. Яворівського. Проте, преса освітлює все так, ніби УГС тут взагалі непричетна. Мовляв, усе зробив народ, очолюваний прогресивними комуністами. Членів УГС, які постійно закликають до єдности і співпраці, преса називає екстремістами, антисовєтчиками і ворогами всіх неукраїнців.

Все це свідчить про те, що Компартія в Україні почуває себе досить впевнено і залізною рукою КҐБ тримає українську пресу в цілковитій покорі, ретельно стежачи, щоб гласність не переступила дозволеної межі. В такій ситуації завжди існує загроза, що поруч членів УГС розпочнуться нові, ще страшніші репресії, аби Народний Рух України за Перебудову став народним тільки на словах, а не на ділі.

ОСТАННІ ОПИТИ населення, проведені „Ню Йорк Дейлі Ньюз" та телевізійною сіткою Ей-Би-Сі, показують, що республіканський кандидат на посадника Ню Йорку Рудолф Джуліяні майже наздогнав свого суперника кандидата від Демократичної партії Дейвіда Дінкінса. Ще тиждень тому Дінкінс був попереду Джуліяні в пропорції 54 до 34 відсотків опитуваних. Різка зміна опінії виборців викликана недовір'ям до Д. Дінкінса, після викриття його фінансових махінацій з акціями.

Михайло Кучер

НАЦІОНАЛЬНЕ ПИТАННЯ НЕ ВИРІШЕНО

Дня 19-го вересня в Москві відбувся поширений Пленум ЦК КПСС, присвячений головним чином національним проблемам. Одначе першим пунктом нарад стало активно назріле питання „глибокого обновлення партії".

Горбачов виступив від імени з Політбюра та запропонував провести 28-ий З'їзд КПСС на півтора року раніше як було передбачено, себто у жовтні 1990 року. Пропозицію прийнято без дебатів. Горбачов сказав, що треба готувати нову програму партії, а це гігантська праця, тому покищо треба випрацювати нову політичну плятформу партії. Проєкт плятформи має бути опублікований весною майбутнього року.

Горбачову йдеться про те, щоб підняти авторитет партії, іншими словами провести чистку партії, позбавитись опозиції, русифікувати ЦК. Треба відмовитись від застарілих теоретичних засад, які не підходять перебудові. Але нова чистка не позбавить партію від поганого минулого, яке загрожує будуччині СССР. Зміна людей не означає зміни режиму, від якого Горбачов не має наміру відмовитись.

Ще більше небезпечним є національне питання. Цим проблемам була присвячена друга частина нарад — щось біля двох годин. Дебати були часом брутально гострі. Горбачов висловився за економічну децентралізацію — дати автономним областям і національним республікам більше право, але в межах існуючої системи, себто не порушивши федерації. Можна також поширити права партій, але про незалежність нікому краще не мріяти, ані партіям, ані республікам. Партійна федерація не буде толерована.

Ґорбачов признав, що в ділянці національної політики уряд СССР поробив помилки, які дали погані наслідки сьогодні. Від царизму партія отримала „тяжкий спадок". Зокрема сталінські уряди, турбуючись в першу чергу безпекою Совєтського Союзу, грубо порушували ленінські засади зовнішньої політики. Це відноситься до секретних протоколів, підписаних 1939 року, пакт Ріббентроп-Молотов.

Зовсім несподівано Ґорбачов вважає приєднання балтійських республік до СССР виявом народної волі і тому це не підлягає переглядові. Зміни кордонів нічого не вирішать, а навпаки побільшать напруження. Таких змін партія і уряд не думають толерувати. Партія також не потерпить національної дискримінації, порушення прав людини. Людям треба забезпечити нормальні умови життя. Треба слідкувати за тими, хто розпалює національну ненависть.

Пленум ЦК КПСС проходив в атмосфері високого напруження міжетнічних відносин, зокрема на Кавказі. Дещо втихло в балтійських республіках. Після погромних погроз Кремля люди не перелякались, а причаїлись. Не вірять, що Москва відважиться вжити військову силу.

Ґорбачов у Москві зустрівся із державними керівниками Литви, Латвії та Естонії. Це була репетиція. На чолі переговорів стало питання як зберегти федерацію, себто СССР — Союз Совєтських Соціялістичних Республік. Не допустити зміни засад побудови партії і затримання засади федералізму. В кінцевій промові Горбачов категорично заперечив можливість зміни існуючої федеративної системи, особливо перегляднення і можливости перемін внутрішніх державних кордонів. Нема мови про право виходу із складу СССР. Це право визнається в теорії, але практично вважається державною зрадою.

Ґорбачов загрозив вжити рішучі заходи для поборення сепаратизму. Необхідно використати політичні методи переконувань. Одначе врешті не виключається вжиття військової сили. Про це знають балтійські республіки, але думають, що після Тбілісі Горбачов не відважиться вжити військової сили.

Горбачов підкреслив, що партії загрожує втрата ведучої сили. Пленум не вирішив, бо й не міг вирішити проблеми багатонаціональної держави, хоч совєтська система, включаючи федералізм вижила себе і безнадійно застаріла. Щоб національне питання було вирішене треба всім націям, всім народам, великим і малим дати рівні права, очевидно суверенні, мінус тимчасово права відділення.

Одначе це не все. Міжрегіональна група народних депутатів СССР має намір внести на розгляд законодавчих органів Совєтського Союзу проєкт про виключення з конституції СССР 6-ої статті, яка дає КПСС привілеї бути „керуючою і спрямовуючою силою суспільства". Має також бути запропонований проєкт про введення в СССР багатопартійної системи, та признання законного існування приватної власности.

Сили в СССР, розбурхані перебудовою, сильніші від намірів Ґорбачова і йому не вдасться консолідація суспільства на базі збереження системи, яку заперечила історія. Все таки совєтські керівники хочуть по-старому правити національними територіями як частинами єдиної імперії.

Увійти в комунізм дуже легко — залишається питання як з комунізму вийти?

Багатьох людей на Заході цікавить, часто академічно, будучність СССР. Для поневолених Москвою народів будучність — це поділ СССР на національні організми. Французький мислитель Ален Безансон поза російським ядром імперії бачить ще три зони. Першу „зону" — Москва відвоювала від Польсько-литовського королівства і у Швеції — це Україна, Білорусь і Прибалтика. Друга „зона" майбутньої імперії — це християни Кавказу, вірмени і грузини. У третю „зону" входять тюркмени, яких об'єднує мова, религія і своя цивілізація. Неросійські народи СССР в більшості древні народності, цивілізація яких нараховує століття.

(Закінчення на стор. 4)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про весну у листопаді

Знову, як кожного року, — перед нами завжди дорога і близька річниця Листопадового Зриву. Відбуваються традиційні академії, апелі молоді, Богослужби зі згадкою про цих, що впали за волю України у Першій світовій війні. Співаємо, що підіймемо „Червону Калину", деклямуємо патріотичні вірші. З роками ці святкування стали у нас тут, на нових поселеннях, не лиш традицією, але також рутиною, що тільки легко зміняються, залежно від організаторів таких святкувань і хіба тим, що ранішими роками серед почесних присутніх були ще в живих останні Січові Стрільці, а тепер вже їх немає...

Добре, однак, що ми тут не забули ніколи святкування 1-го Листопада і що привчали нові покоління, щоб вони шанували цей історичний для Західньої України день, навіть коли молодші вже не виказували великого зацікавлення цією частиною історії нашого народу і відбували її як ще один конечний, але не дуже приємний обов'язок. Здається, мало вже серед нас таких, які б зворушувалися цим святом справді до глибини душі, як це було „колись".

І ось тут несподівано в 1989 році відродилося значення цієї річниці там у тому далекому Львові, що переживає тепер пробудження національних традицій. І надиво, оце відродження охопило молодь, цих молодих людей, які досі ніколи не святкували річниці 1-го Листопада, а може навіть не знали про його виїмкове значення для українців Львова і Західньої України.

Дня 12-го жовтня цього року на великому стадіоні, де, звичайно, відбуваються спортові змагання, зібралося 20,000 молодих людей, щоб бути учасниками Листопадового Зриву, — в пісні та поезії", — що його вивела група молодих акторів.

Ми мали нагоду пережити цей справжній „зрив" разом з ними, завдяки модерній техніці і добрим людям, що привезли ввесь цей виїмковий вечір, накручений на стрічці відео.

Півтора години сиділа я, немов прикована до екрану, не вірючи, що це справді відбувається у сьогоднішньому Львові. А вже особливо зворушували такі безпосередні, всі ці пригадувані із дитячих років стрілецькі пісні, вірші наших стрілецьких поетів та трубадурів, виконувані може і дещо наївно, але з такою молодечою завзятістю. Та й схвилювала до краю, щира промова автора роману „Бо війна війною" Романа Іваничука, в якій він каже, що пам'ять про січове стрілецтво жила в народі, хоча знищено все, навіть могили на львівських цвинтарях, і дійшла вона досьогодні через пісні передавані з уст до уст. І у відповідь його заклику „Слава лицарям, що загинули за волю України" 20,000 уст відповідає „Слава"!

А там перед очима — актори в стрілецьких одностроях на конях в'їжджають на стадіон під оклики захопленої публіки і відтак на сцені співають одну за одною, давно нечуті, а так добре знані пісні: „Ой видно село" і „Казав мені в лісі" і „Не сміє бути в нас страху", „Ми йдемо в бій" і десятки інших. Розуміється не бракує „Ой у лузі" „Як ви умирали вам дзвони не грали", „Боже великий єдиний нам Україну храни", і вкінці, на закінчення, національний славень з усіма його стрічками, що їх давно вже тут ніде не співають... Вміжчасі ще поезії, і приїзд Цяпки Сковороди, і похорони забитого стрільця з голосінням матері. А актори-стрільці складають присягу на вірність Україні словами пластового обіту, лише з малими змінами...

Мимоволі повторяю вголос за ними: „Промірю тернистий весь шлях України", — протираю очі, гляджу на екран і думаю: „сон це чи дійсність?"

У цей осінній холодний день 1989 року немов вернулася весна... і засіяла райдугою відродження.

О-КА

Юрій Р. Рибак

ОДИН РИНОК 12-ОХ ЕВРОПЕЙСЬКИХ ДЕРЖАВ

Ринок, що об'єднує 12 держав водне — це економічно надзвичайно конструктивне явище. Та воно не таке просте навіть для пересічного спостерігача, бо Европейська спільнота — куди входять Бельгія, Данія, Франція, Західня Німеччина, Греція, Ірляндія, Італія, Люксембурґ, Голляндія, Портуґалія, Еспанія та Великобританія — має свої заковики. Усе можна там завважити крім одности ринку, бо наглядні ще різниці. Ось, наприклад, за ґазоліну в Італії приходиться платити вдвічі більше ніж у Греції. Туристи і подорожники, що мають ручні комп'ютори чи жінки зі сушарками до волосся, а чоловіки з машинками до гоління скоро розчаровуються, зустрівшись з десяткою різних стандартів для електричних приладів. А коли приходиться користуватись телекомунікацією на перешкоді їхньої синхронізації з'являється п'ять різних систем.

Однією з причин, щоб знести цей „хаос" і запровадити порядок була акція знайти розв'язку і тому у висліді переговорів у 1957 році постає Европейська спільнота, яку порівнюють до паровозу, що своєю рушійною силою зможе об'єднати кілька держав в один ринок. Усе ж таки практично не було багато в тому успіху аж до хвилини, коли то в 1979 році створено Европейську монетарну систему. Тоді члени погодились остаточно координувати у спільних рамках свою монетарну політику, а головно проблему інфляції та відсоткової стопи. Ще досі не осягнено вповні узгіднення валютної вартости у виміні між собою, одначе є надія, що до цього прийде наступного року.

Можна вважати, що історичної вартости подія була у 1986 році, коли члени ратифікували Один европейський акт, який став мандатом для створення одного ринку, де запанує вільний обмін товару і услуг, капіталу і осіб.

Як кажуть від слова до діла далека дорога чи пак у тому випадку від задумів до переведення у життя. Не все приходить легко та не всі на все погоджуються. Не забуваймо, що кожна з держав у Спільноті має свої традиції, свій спосіб провадження економічної політики, що у деяких випадках вже існує століттями... І це все мусить змінитись через ніч, бо 31-го грудня 1992 року закриються сторінки історії „старого" економічного ладу а відкриється один ринок з одним правильником обов'язуючим для всіх!...

Покищо йдуть наполегливі старання осягнути мету. Багато бо проблем до розв'язки... Вкажімо хоча б на деякі з них, які потрібно вияснити і встановити, а саме: остаточне знесення фізичних перепон для торгівлі, що включає контролю на границі та митну перевірку... „Гармонізація" спільної торгівлі для устійнення змісту на торговельних наліпках, перевірки та стандарту безпеки... Остаточна ревізія існуючих посередніх податків на товар, бо не всі держави їх примінюють... Конечність ґарантії вільного руху капіталу, включаючи банківництво та забезпечення... Оформлення вказівок для монопольної політики поза межами одної країни і дереґуляція ринку енергії... І врешті повна ґарантія усім компаніям Европейської спільноти старатись про публічні контракти на цілій території... Щодо прав людини є поважна проблема ґарантії на право жити і працювати свобідно, де людина забажає...

Часто буває, що тільки дві держави не можуть погодитись, а тут їх є аж дванадцять! І насувається питання чи дійде до того, щоб врешті осягнути остаточне порозуміння і готовість до дії у визначному терміні? Тут є погляд, що багато вже осягнено. Навіть песимісти признають, що справа одного ринку пішла вже так далеко вперед, що нема вороття. Уже більше ніж половину пропозицій переведено таки у життя!

Припустім і то в позитивному наставленні, що все задумане здійсниться та ідея стане ділом, тоді цілу реорганізацію найбільш некорисно відчує індустрія в окремих країнах Спільноти, що є під сильною охороною, реґульована та субсидована. Тому теж у майбутній структурі телекомунікації, фінансових услуг та комерційної авіяції слід сподіватись основних змін.

Критики з-поза орбіти Европейської спільноти твердили у минулому, що Спільноту безнадійно розділює на кожному кроці песимізм. Нині ці самі критики змінили свій погляд та побоюються, що повний оптимізм збудує „Европейську фортецю". Чи дійсно постане фортеця у повному цього слова значенні? Тяжко цьому повірити, бо Европейська спільнота є торговельно більш залежна від співпраці з іншими країнами як, наприклад, ЗСА чи Японія. Тому і саме створення фортеці може тільки пошкодити, а ніколи допомогти.

І врешті ще одна проблема до вигладження, яка може назовні невидна, та все ж таки відчувається у рамках діловодства Европейської спільноти. Тут маємо офіційно дев'ять рівноправних мов. Все ж таки у практиці домінують три, а це — англійська, французька та німецька. Не дуже тим станом справи захоплюються французи, які хотіли б, щоб їхня мова була найважливіша. У зв'язку з важливістю мов у світовому спілкуванні можна б спитати, яка ж тут мова найважливіша... На це один японський бизнесмен дав коротку і пряму відповідь: „Найважливішою мовою на світі — це мова мого... покупця"!

Роман Купчинський

ЛИСТОПАД

Пожовкло листя, сіре небо.
Осінній вітер, листопад,
Ох, скільки споминів далеких
До нас вертається назад!..

Був час і вітряний і зимний,
І листя падало на шлях,
Та в душах нам світило сонце,
І квіти нам цвіли в серцях.

О, незабутній Листопаде!
Пройдуть літа, пройдуть віки,
А Ти стоятимеш над нами,
Як тінь Господньої руки.

(Із збірки поезій — „Невиспівані пісні", Ню Йорк, 1983)

Д-р Святополк Шумський

ЗДОРОВА ІСТОРІЯ НАРОДУ — ЗАПОРУКА ЗБЕРЕЖЕННЯ НАЦІЇ

II.

Всі ці видання, не зважаючи на багатий історичний матеріял мають одну і цю ж характеристику — насвітлювати в більшості нашу історію, „вдягнувши чужі окуляри", та повторюючи чужі теорії про нас і наше „походження". З жалем стверджуємо цей стан, і не дивуємося. Тому що це не їхня вина, а наслідки нашої бездержавности, коли нація втрачає здатність формувати своє світобачення і стає залежною від чужих „авторитетів", які „підбирають" для неї відповідний матеріял для даної історії. Досьогоднішня історія України переповнена сторінками наших поразок, неуспіхів та братоненависництва, писана в мінорних тонах. Замість виховувати в наших молодих поколіннях національно-племінну гордість, сіє зерна зневіри, навчаючи що лише кілька століть історії були періодом наших славних перемог, нашої державної величі і слави, а решта періодів — наш державний занепад.

Особливо вражає в нашій історії відсутність української праісторії, незалежно від того, що протягом вже цього століття віднайдено так багато відомостей та археологічних свідчень про Україну, як „колиску" народів европейського суходолу, а також, що „мандрівка народів-колонізаторів" відбувалася з української території, а не навпаки, як це досьогодні намагалися вчити наші покоління поклонники норманських та індогерманської теорій, а сьогодні — хозарських чи тюркських. „Історія України" повинна охоплювати буття автохтонів нашої землі від найдавніших знахідок, та особливо підкреслювати славну скитоантську добу, не забуваючи притому, що всі оті назви нашого народу творили чужі, одначе народ був цей же самий-руський. І тому, хай не буде різниці поміж трипільцями, скитами, сарматами, антами, аланами, хатіями (гетидами), оріями, сумерійцями, троянцями, етрусками, русами-українцями, та іншими, включно з гунами. Всі ж бо вони розмовляли діялектами староруськими та всі вони вирушали у своїх відважних, експансивних походах з праматірної української землі колонізували нові землі, творили нові культури, держави, мови, та з віками забували про своє матірне походження, згідно зі своїм призначенням, про що не личить нам забувати, тому що Україна в давнину дала свій гігантський вклад у розвиток нашої плянети. Історія України огортає і наших сучасних поселенців у світі, всіх у кого б'ється українське серце. Нам не потрібно функцій, тому що фактів у нас доволі. Прославляймо наших борців-героїв не лише останнього тисячоліття, але тих що боролися за Батьківщину в дохристиянській добі, яких високі могили — кургани так густо вкрили наші степи і долини. Це ж є оці славні могили наших скито-руських царів і воїв, які відродилися у нашому славному козацтві, та про які так яскраво і з любов'ю писав у своїх поемах великий Тарас Шевченко. Його твір „Розрита Могила" був протестом проти московських археологічних розкопів могил-курганів наших славних прапредків. Вкладім у нашу нову історію України імена призабутих наших лицарів і мучеників героїв, що їх українські історики з політичних причин не згадували, щоб не „дразнити" окупантів. Не забуваймо про те, що велику частину т.зв. грецьких мітологічних постатей, включно з Атеною, Прометеєм та його батьком-Гереклем, перенесли з України наші колоністи особливо ці що створили державу — Трою, яка впала через підступ Греції. Не забуваймо про троянців на чолі зі славним їхнім королем Енеєм, нагробний напис якого був писаний староруським письмом та на якому він виразно називав себе королем, віддаючи себе і родину під опіку руського бога — Есменя. Усе це нам дороге, тому що це сторінки нашої праісторії, нашої величі і перемог.

Коли українські історики відреставрують нашу славну праісторію, яка прославлятиме наші древні славні подвиги, і привернуть нашу історично-племінну тяглість, відкинувши шкідливі чужі теорії про нас як „безбатченків", наші покоління відчують належну їм національно-племінну гордість та українську гідність.

У нашому народі відродиться беззаперечна певність і віра у свої сили, і попередні епохи нашого „уповання" на чужу допомогу стануть фантастично-нереальним переказом для наших прийдешній поколінь.

Окрім сторінок нової здорової історії, ми повинні зосередити нашу увагу на історичній белетристиці, прославлюючи славне минуле України, що розбудити в народі віру в перемогу і національну гідність, що буде протидією почуття меншевартости, непевности та зневіри — елементів, які виховують поклонників „культу вічного скигління", що нам усі чинять кривду. Українська історична белетристика та інші виховні видання повинні впорскувати в покоління почуття любови до наших лицарів-героїв, скріплюючи тим здоровий патріотизм та готовість служити народові й батьківщині, наслідуючи славних предків. Прикладом того хай будуть польські письменники, які були свідомі високої місії перед поколіннями свого народу. Вони їх творили такими барвистими та переконливими, що слова їхні „вливалися" у душу читачеві і береглися в ній вічно, а не було трафаретно сухими і непереконливими, які ніколи не мали і не будуть мати виховного впливу та естетично духової принади. І як це парадоксально не звучить, але польські письменники, а саме Францішек Яворський, який видав в 1905 році, в 250-ті роковини другої облоги Львова гетьманом Богданом Хмельницьким, свою брошурку п.з. „Оброна Львова 1655 р.", який хоч і поляк, одначе змалював своїх ворогів, якими були козаки і гетьман Богдан Хмельницький, такими переконливими та захоплюючими у своєму уступі, що її згадував у своєму „Введені в Історію України" наш публіцист і історик В. Будзиновський, що була видана у Львові в 1925 року. „Чи хоч одним таким уступом годні похвалитися видані одночасно укр. книжечки про Хмельницького і Хмельниччину? Ні! Такого уступу не знайдеш в цілій нашій історичній літературі, однаково, в науковій чи в популярній".

Закінчення буде.

Події...

(Закінчення зі стор. 1)

члена Виконавчого Комітету УГС М. Горбаля.

Привітавши Конвенцію в імени своїх колеґ з України, М. Горбаль висловив подяку українцям Америки за їхню працю і великий вклад у справу відродження України. Висловив захоплення від церков, шкіл українознавства та інших організацій, створених у діяспорі задля збереження національної ідентичности. Микола Горбаль також розповів про події в Україні, що так бурхливо розвиваються останніми роками і присутні привітали його виступ бурхливими оплесками.

Змістовну і ділову промову під час полуденку виголосив заступник голови УАКРади Іван Олексин, який наголошував, що треба посилити організаційну працю, проникнути в найменші клітини нашої громади, притягнути тих, хто досі займав невтральне становище, переконати їх, що під сучасну пору невтральність не може нічим допомогти Україні. Треба зацікавити й молодих, бо серед них є чимало талановитих і охочих до праці. Крім того, сказав І. Олексин, нам пора вже усучаснитись, пристосуватися до голосів і вимог молодих, які тісно пов'язані контактами в сучасному світі, знають його краще, тому можуть успішніше представляти Україну і її інтереси. Треба негайно реаґувати на всі процеси в Україні, радіти з успіхів наших братів і сестер, що виборюють права і волю нашої Батьківщини. Треба активно підтримувати діяльність Української Національної Ради, СКВУ, УГС і Народний Рух України за Перебудову. Особливу увагу приділяти нашим церквам, узгіднювати всі свої дії з церковними властями, запроваджувати в громаді братолюбіє, толерантність, взаємну пошану й також дружбу з іншими народами. Робімо, все, що тільки можна, для гідної репрезентації нашої спільноти перед американським урядом, будьмо свідомі великого завдання, котре стоїть перед нами у зв'язку з великими змінами в Україні — підсумував І. Олексин.

Після полуденка всі перейшли до конференційної залі, де з промовою виступив голова Закордонного Представництва Української Гельсінкської Спілки М. Руденко. Привітавши Конвенцію, М. Руденко зробив широку аналізу подій в Україні. При цьому образно порівнював Україну з людиною, в котрої вже виліковується від паралічу голова, (бо то інтеліґенція, що гордо піднялася на захист національних прав), але туловище і ноги ще сковані, (бо то є селянство та робітники сводомість яких ще треба пробудити). Треба зробити все, щоб тіло і ноги також випросталися і стали на весь зріст, тільки тоді ми зможемо розраховувати на успіх. Але коли такий час настане, то він не повинен бути для нас несподіванкою. Ми повинні готуватися до цього вже сьогодні, щодня, щогодини. А щоб швидше пробудити національну свідомість зрусифікованих областей України, М. Руденко запропонував кілька конкретних порад.

Предсідник 2-ої Конвенції УАКР І. Дорощак (справа).

Перед бенкетом (зліва): Ю. Шимко, д-р І. Флис, Митрополит УКЦ С. Сулик, д-р Б. Шебунчак Дж. Мейс (фото: Я. Кулинич).

Джеймс Мейс

Ю. Шимко

Д-р Б. Шебунчак

М. Плавлюк

Гості в часі бенкету на Другій Конвенції УАКР у Філядельфії

Наприклад, звернув увагу, що УГС не має своєї друкарні і різні заклики до народу розповсюджує за допомогою лише друкарських машинок. Тому тираж їхніх закликів надзвичайно обмежений і це уповільнює справу. Отже треба придбати друкарню, копіювальні машини, комп'ютори, літературу, яка б розкривала зрусифікованим братам і сестрам правду про їхнє походження і про долю їхньої батьківщини України.

Серед інших пропозицій М. Руденка була та, що з середовища молодих українських професіоналістів треба висувати кандидатів у конгресмени, сенатори та інші поважні посади і докладати всіх зусиль, щоб ті кандидати здобули такі пости. В такий спосіб ми згодом могли б побачити українця й на посту президента ЗСА чи іншої країни.

А це дало б змогу більше дбати і про Україну та про український народ.

Учасники Конвенції сприйняли заклики М. Руденка з великим задоволенням і нагородили бурхливими оплесками.

В. Яворівський

Потім було зачитано звіт Верифікаційної комісії та почалися дискусії. Всі учасники дискусії закликали до єдности і співпраці. Говорили про зміни в Україні.

(Закінчення на стор. 4)

Слово...

(Закінчення зі стор. 1)

установи та її відповідно оцінимо, чи скритикуємо. Але така оцінка і критика повинні бути конструктивними, та не займатися дрібними справами, які відійшли безповоротно в минуле. Цим ми не допоможемо нашій праці. Тому ми повинні найбільше часу та уваги присвятити нашим завданням на майбутні чотири роки, а то і на дальші роки, пам'ятаючи при цьому, чому ми тут далеко поза межами України згуртувалися та разом організовано працюємо.

Нашими найважливішими завднями є допомога нашому українському народові в його змаганнях до волі і незалежности України та виховання в українському патріотичному дусі нашого молодого покоління, яке зуміло б перебрати цю нашу працю і повести її ще краще та із ще більшими успіхами для добра нашого поневоленого, але нескореного народу.

Тому на нашій Конвенції, поруч звітів та виборів керівних органів, будуть виголошені доповіді про стан в Україні та про визвольні змагання українського народу і про можливі шляхи та способи для допомоги нашому народові в цих його змаганнях до волі.

Ми матимемо нагоду вислухати доповіді Миколи Руденка, відомого письменника і поета, колишнього політичного в'язня, а тепер голови Закордонного Представництва Української Гельсінкської Спілки, д-ра Джеймса Мейса, екзекутивного директора бюра Конґресової комісії для дослідження голоду в Україні в роках 1933-34, та Володимира Яворівського, письменника і депутата Верховної Ради Совєтського Союзу, голови київського відділу Руху та одного із основників і провідників Народного Руху за Перебудову України. Володимир Яворівський виступить на бенкеті.

Коли ми підготовлялися до цієї нашої Конвенції, на західньому побережжі Америки в Сан Франсіско та околиці стався землетрус. Вістка про нього сильно сколихнула цілою Америкою.

Це привело мене до застанови, що в нашій Україні та в цілій совєтській імперії дійшло також до землетрусу та що цей землетрус не стався сам, бо його спричинили мешканці совєтського Союзу, які випростували свої спини та піднесли голоси спротиву проти імперії та нищівної політики її проводу. Землетрус на Україні, це пробудження свідомости українського народу, це новий початок його змагань за волю і самостійність, який проходить там багатьма руслами. Ці змагання, це рух проти повторення трагедії Чорнобиля, це рух проти економічного визиску України, це рух за відбудову України, це рух за привердення Україні її української мови, культури та історії.

На установчих зборах Народного Руху за Перебудову України письменник і депутат Володимир Яворівський закликав у своєму слові — „Стоїмо над пропастю, тому мусимо триматися за руки". Там подали собі руки і тримаються разом колишні політичні в'язні, письменники і поети, науковці України, та робітники Донбасу. Цих останніх національна свідомість далека від рівня свідомости багатьох інших членів Руху. Але вони подали собі руки, хоч не всі вони повністю переконані самостійники. Вони тримають з усіма іншими руки та голосять єдність, бо в єдности сила народу.

В нас, не зважаючи на всі наші старання, досі не дійшло до єдности. В нас все ще називає брат брата зрадником, хоч усі ми самостійники. В нас не хочуть триматтися за руки ті, які не годяться з нами тільки в тому, якими шляхами та способами маємо ми цю дорогу нам усім самостійність України здобувати. Вони не подали нам рук, бо ми не захотіли дати себе запрягти в їхнє ярмо, в якому ми мали б погодитися на їхню форму „єдности", яка означає, що ми мали б робити те, що вони нам накажуть, що ми мусіли б поступати згідно з їхньою волею.

Нам треба в нашій спільноті єдности мети, а не тільки одних шляхів і способів осягнення цієї мети. Нам треба ще спершу тут також перебудуватися і завести в нас справжню демократію у повному, а не викривленому значенні тих слів, символів волі і демократії.

За прикладом братів в Україні, ми повинні взятися і триматися за руки для спільних дій на користь України та нашого поневоленого народу, який чекає нашої допомоги. Нам потрібна єдність наших цілей, не декляративна, але дійсна, без спорів над шляхами і тактикою наших змагань до великої мети.

Завданням нашої Конвенції є в першу чергу запевнити наших братів в Україні, що ми ніколи про них не забуваємо, та що ми готові прийти їм з допомогою, особливо в цей рішальний час — пору, коли нашому народові знову усміхається доля і коли український народ зможе знову стати господарем на своїй власній землі у вільній ні від кого незалежній Україні.

Грядуть рішальні події для України, тому тримаймося за руки.

Звіт...

(Закінчення зі стор. 1)

1933-34, складаючи на неї пожертви і закликаючи громадянство до таких пожертв. Комісія вже закінчила свою працю над дослідами голоду, його причин і наслідків, та видрукувала свій звіт, який розійшовся по цілому світі. Продовження праці цієї Комісії, вже знову за гроші держави, гарантуватиме дальше поширення цих звітів та включення їх до підручників навчання.

Справа Міжнародного Трибуналу, чи Міжнародної Дослідної Комісії голоду в Україні, стала дещо ускладненою. Пропозицію покликання такого Трибуналу предложив Світовому Конгресові наш Український Конгресовий Комітет Америки вже після затвердження Конгресової Комісії, старання про яку не піддержував УККА. Виглядало, що УККА хоче показати, що він докаже щось більшого, як Конгресова Комісія, бо ж він матиме не комісію однієї держави, але Міжнародний Трибунал. Наші представники піддержали пропозицію УККА відносно Трибуналу, вважаючи, що ще один шлях для поширення правди про злочин Москви над Україною може тільки допомогти українській справі. Але вже на перших переслуханнях цієї Комісії — Трибуналу ми побачили, що ця Комісія на п'ять днів своїх переслухань, чотири дні зужила на переслухання директора Конгресової Комісії д-ра Джеймса Мейса (2 дні), та на переслухання д-ра Роберта Конквеста, автора книжки про голод, що її фінансував Український Народний Союз на спілку із Гарвардом (2 дні). На переслуханнях свідків голоду був призначений тільки один день. Отже показалося, що цей коштовний Трибунал, чи Комісія, повторює працю Конгресової Комісії. Що більше, виявилося, що кошти праці цього Трибуналу, чи Комісії після сесій в Бельгії та в Ню Йорку перейшли мільйони долярів, а праця ця зовсім не виправдувала таких високих коштів. В додатку зайшла потреба фінансової піддержки Конгресової Комісії, державні кошти якої вичерпалися. Тоді наші представники в Світовому Конгресі Вільних Українців відтягнули нашу піддержку цьому Трибуналові, чи радше Комісії, бо її назва виявилася, що це Міжнародна Дослідна Комісія Голоду в Україні. Ми заявилися повністю за піддержкою Конгресової Комісії, щоб ця Комісія закінчила свою працю для поширення її звітів по цілому світі.

Вже на початку цього року, за ініціятивою голови Наукового Товариства ім. Шевченка д-ра Ярослава Падоха, засновано Ювілейний Комітет для відзначення 175-річчя народження Тараса Шевченка та 25-ліття побудови його пам'ятника у Вашінгтоні. До цього Комітету ми виделеґували свого представника, а потім включилися більшим числом представників УАКРади до праці цього Комітету. Часу на відповідну підготовку цього ювілею було мало, тому і число учасників святкувань у Вашінгтоні не дописало. Все таки відповідно до вкладу праці та часу для підготовки, ці святкування вийшли задовільно. Одиноким дисонансом цієї спільної імпрези був факт, що представники УККА та Наукового Товариства імені Шевченка відмовилися в останньому тижні від підписання меморіялу до амбасади Совєтського Союзу в справі оборони української мови, культури, леґалізації українських Церков та прав України на волю і самостійність. Спершу виглядало, що цей меморіял підпишуть усі, але ніхто не може нікому накидати своєї волі і меморіял підписали та доручили представники Української Американської Координаційної Ради та Пласту.

Про переговори для привернення єдности в нашій громаді в Америці всі Ви читали в пресі, а про це теж будуть звітувати другі члени Президії. Тут мені виста чить вияснити, що рішенням Крайової Ради Українського Конґресового Комітету Америки всякі переговори про єдність, тобто створення однієї спільної централі українців Америки відкладено до чергового Конгресу УККА, який відбудеться в 1992-му році. Отже переговори про організаційну єдність застрягли в тупику маневрів Українського Конгресового Комітету Америки, а про єдність спільних дій для добра України також важко говорити, бо на наші пропозиції створити якесь координаційне тіло для таких акцій, Український Конгресовий Комітет Америки відповів відмовно, без жадних додаткових виясненнь.

Після такого досвіду із переговорів про організаційну єдність та відмови проявляти єдність хоча б у поодиноких акціях, залишається нам тільки надія, що ми все таки за прикладом братів в Україні та з огляду на велику потребу солідарних виступів, чи дій, якось

(Закінчення на стор. 4)

СПРАВИТИ ЧИСЛО

У „Свободі" ч. 199н з 20-го жовтня ц.р. появився допис Юліяна Мовчана про шевченківську виставку, влаштовану Українським Музеєм-Архівом в Клівленді. В дописі слід справити, що ми маємо 130 різних видань „Кобзаря" українською та 13-ма іншими мовами. — **Степан Маланчук**, діловод книгозбірні УМА.

У глибокому смутку ділимося болючою вісткою з Приятелями, Знайомими та всією Українською Громадою, що в п'ятницю, 27-го жовтня 1989 р. з волі Всевишнього відійшов у Вічність на 76-му році свого трудолюбивого життя наш Найдорожчий

МУЖ, ТАТО, ДІДУСЬ, БРАТ І ШВАҐЕР

бл. п.

Мирон Пінковський

суспільно-громадський діяч, колишній абсольвент Богословської Академії у Львові, довголітній голова громади Українського Центрального Комітету і відділу УККА в Елизабет, Н. Дж., член і основник багатьох українських організацій і товариств.

ПАРАСТАС за упокій Його Душі буде відправлений в неділю, 29-го жовтня 1989 р. о год. 7:30 веч. у похоронному заведенні Lytwyn and Lytwyn, 1600 Stuyvesant Avenue, Union, New Jersey

ПОХОРОННИЙ ОБРЯД почнеться Службою Божою в понеділок, 30-го жовтня 1989 р. о год. 9:30 рано в церкві св. Володимира в Елизабеті, а опісля на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

дружина — НАДЯ
дочка — ХРИСТИНА з мужем ІВАНОМ КЛЮФАСОМ і дочкою МАРТОЮ
син — АНДРІЙ з дружиною ДЖЕКІ і сином ГРИГОРІЄМ і дочкою ЛИНДЗІ
дочка — УЛЯНА з мужем ДОРКОМ СЕНЧИШИНОМ
брат — НЕСТОР
шваґер — ЯРОСЛАВ ҐАЙОВСЬКИЙ з дружиною ГАЛЕЮ і дочкою сестрою ІРЕНОЮ
шваґер — ЕДМУНД ЮХНЕВІЦЮС з дружиною НЕОНІЛЕЮ і сином ЮРІЄМ та його дружиною МАДЕЛИНОЮ і синами СТЕФАНОМ і СКАТОМ
та ближча і дальша Родина в Канаді й Україні

Замість квітів на могилу, згідно з бажанням Покійного, просимо складати жертви на Т-во св. Софії або на Фонд виховання священиків.

П А Н А Х И Д А

за спокій душі

св. п. полк.

АНДРІЯ МЕЛЬНИКА

старшини УСС і Київських Січових Стрільців, Шефа Штабу Дієвої Армії УНР, Крайового Команданта УВО, в'язня польських тюрем і німецького нацистського концтабору Саксенгавзен, і Голови Проводу Українських Націоналістів

відправиться

в 15-ту РІЧНИЦЮ ЙОГО СМЕРТИ,

в середу, дня 1-го листопада 1989 року в українській католицькій церкві Пресвятої Тройці

288 Vanderbilt Avenue, Staten Island, N.Y. 10304
Тел.: (718) 442-2555

РОДИНА

ДМИТРО КОГУТИЧ

мистець-різьбар іконостасів і всякого церковного устаткування, народжений 15-го жовтня 1895 р. в селі Ракошині, Мукачівського району на Закарпатті, помер на завал серця 20-го жовтня 1989 р. в Пармі, Огайо.

ПАРАСТАС відслужив о. Юрій Сівко 22-го жовтня у похоронному закладі Лазути в Пармі, а ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ наступного дня в церкві Пресвятої Трійці в Норт Роялтон, Огайо. Тлінні Останки спочили на православному цвинтарі св. Теодозія в Бруклині, Огайо біля могили дружини Пелаґії з роду Ільницької (1894-1974).

Про смерть мистця оповіщають:

дочка — ГАННА ЛЕНДЄЛ
син — МИХАЙЛО КОГУТИЧ з дружиною ГАННОЮ і сином МИХАЙЛОМ
внуки —
ВОЛОДИМИР ЛЕНДЄЛ
АНАТОЛІЙ ЛЕНДЄЛ з дочкою АННОЮ
МИРОСЛАВ ЛЕНДЄЛ з дружиною ОЛЕСЕЮ

Звіт...

(Закінчення зі стор. 3)

до того доведемо.

Наші очі повинні бути постійно звернені на Україну, де кожного дня і кожної години грядуть нові події, які вимагають нашої акції та допомоги. Нам ніколи не можна забувати, що нашим найважливішим завданням таки залишається допомога нашим братам в Україні, доки вони не зможуть зажити вільним життям у своїй власній державі.

Колись Тарас Шевченко, перебуваючи на засланні, журився долею України і за неї Господа молив. Це йому належать такі пророчі слова:

Мені однаково,
Чи буду я жити в Україні,
чи ні.
Чи хто згадає, чи забуде,
мене в снігу на
чужині, ...
Та не однаково мені,
Як Україну злії люди
Присплять лукаві
І в огні її окраденую
збудять.
Ох, не однаково мені.

Україна пробуджується. Вона справді тепер окрадена, зруйнована, а наші брати в Україні потребують нашої допомоги — моральної для їх національного освідомлення та матеріяльної для відбудови вільної ні від кого незалежної України.

Тому закликаю за Шевченком:

Обніміте брати мої
Найменшого брата,
Нехай мати усміхнеться
Заплакана мати.

збирають люди на допомогу Україні, не повинна розпоряджатися одна людина, чи одна група людей. До загально-громадського фінансового комітету повинні входити люди, які мають ім'я та авторитет у громаді, у різних середовищах та громадських організаціях. Про це повинно бути проголошено в пресі. І, звичайно, повинна бути відповідна контроля. Тоді жертводавці знатимуть куди і на що пішли пожертвувані ними гроші. Тільки так можна уникнути всіляких непорозумінь і налагодити рівномірну допомогу братам в Україні та діяспорі. Бо всім відомо, що без такого фонду, без грошей і без добрих організаторів нічого зробити не можна.

Далі був звіт Контрольної комісії, до якої входили Петро Саляк і Микола Турецький. Вони повідомили, що за звітний період праці УАКРади приходи становили 229,738.01 дол. витатки — 217,192.53 дол., а залишилося 48,766.11 дол. Комісія встановила, що всі рахунки ведені взірцево, професійним скарбником Р. Данилюком. Однак зауважили, що фінансовий стан є заслабий.

Контрольна комісія винесла подяку за важливу і велику працю скарбникові Р. Данилюкові, секретарці Брониславі Скорупській за писання численних протоколів і повідомлень, кореспонденційному секретареві д-рові Р. Барановському та інж. Д. Ліщинському за взірцеве провадження бюра УАКРади. Під кінець Контрольна комісія рекомендувала уділити абсолюторію уступаючий управі. Конвенція підтримала і ухвалила.

О 6-ій годині по полудні всі пішли на коктейл, а в 7-ій год. почався бенкет.

За головним столом сиділи: Митрополит УКЦ Стефан Сулик, голова УАКРади д-р І. Флис, виконуючий обов'язки президента УНР в екзилі Микола Плавюк, голова СКВУ Юрій Шимко, Джеймс Мейс з дружиною, представник Міської ради з Філядельфії, Джек Келлі, представник стейту Крістофер Воґен, голова Національної Ради УНР д-р Михайло Воскобійник, скарбник УАКРади Роман Данилюк, заступник голови УАКРади Є. Стахів керівник бенкету, д-р Альберт Кіпа — професор з Мюлленберг коледжу, український письменник Володимир Яворівський, предсідниця Конвенції Ірина Дорощак; д-р Дорощак, д-р Б. Щебунчак — голова Крайової Ради УАКРади, Іван Олексин — президент Українського Братського Союзу і перший заступник голови УКАРади, проф. д-р Михайло Пап — заступник голови УАКРади та завідуючий ресортом закордонних справ УНР, інженер Ю.Іхтіярів — заступник голови УАКРади та завідуючий ресортом внутрішніх справ УНР, Володимир Василащук — екзекутивний віцепрезидент і координатор Українського Конгресового Комітету Метрополітальної громади Філядельфії (Відділ УАКР) і голова українців-американських демократів Філядельфії, представник міста Філядельфії Джеррі Вокер, д-р Ярослав Березовський — президент Асоціяції Українських Адвокатів в Дітройті.

Бенкет відкрив молитвою Митрополит УКЦ С. Сулик.

Представники міста і стейту Пенсильванія привітали Конвенцію англійською мовою.

Потім виступив В. Яворівський — член Верховної Ради СССР від України. Подякувавши українцям діяспорти за допомогу дітям Чорнобиля та Народному Рухові, який бореться за незалежність, Яворівський сказав: „Ми доведемо світові, що ми мудрі, що ми добрі, що ми здатні жити з іншими народами і шанувати їх, за умови, якщо вони шануватимуть нас. А тих, кого в Совєтському Союзі ще недавно називало зрадниками свого народу, ми повернемо в лоно героїв, як вони того заслужили. Час гласности і перебудови ми повинні використати розважливо, але з точним розрахунком, і я певен, що ми доб'ємося перемоги".

У мистецькій програмі молоді скрипалі Петро і Тарас Криси виконали сонату Вівальді, а Ольга Кириченко-Шуган продеклямувала Посланіє Т. Шевченка „І мертвим, і живим..."

Після мистецької програми виступив діючий президент УНР М. Плавюк. Привітавши учасників Конвенції в імени Державного Центру УНР, від Президента Миколи Лівицького, від уряду УНР, від президії УНР та від всіх складових організацій, М. Плавюк побажав успіху у праці УАКРади і висловив деякі міркування у світлі незвичайних подій в Україні. Починаючи від останнього V СКВУ, сказав М. Плавюк, на якому прозвучали живі привіти від УГС у промові Миколи Руденка та інших членів УГС, до сьогоднішнього вечора, на якому промовляв В. Яворівський, ми відчули безпосередній контакт з Україною, з українськими людьми, які щиро віддзеркалюють як бачаться їм основні проблеми на батьківщині. Вони розуміють і відчувають потребу зв'язку з нами — українцями у вільному світі. Ми горді з того, що українська нація хоче бути собою. Але ми повинні переконати світ, що в його інтересі якщо не допомогти, то хоча б не перешкоджати стремлінням українського народу бути господарями на своїй землі. М. Плавюк закликав вимагати від урядів, від політичних організацій, від публічної опінії, щоб вслід за гарними словами про свободу для всіх народів вони дотримувалися й послідовної політики відносно українського народу та відносно інших поневолених народів Тільки тоді ми виконаємо свої обов'язки, закінчив М. Плавюк.

Наступне слово взяв президент СКВУ Юрій Шимко, який також привітав Конвенцію і побажав успіху в праці УАКРади. Він нагадав присутнім, що перебудова в Україні є важким і суворим випробуванням для наших братів і сестер. Настільки серйозним, що ми ще цього не можемо збагнути. Можуть бути і жертви. Але попри всі лихоліття, що наступають на наш знедолений народ, з'явилася також надія на кращі часи. Навіть В. Яворівський у це вірить, бо коли вручав йому тризуб, то Яворівський сказав, щоноситиме його доти, доки буде депутатом Верховної Ради СССР від України. А, може прийде час, коли вони разом працюватимуть в українському парляменті. „Якби була самостійна Україна, то не було б Великого Голоду, не було б Биківні, не було б Чорнобиля і не потрібна була б сьогодні перебудова. Скільки нас не пригноблювали і не нищили, але ми були, є і будемо. Треба однак не забувати слова Яворівського, Горбаля та всіх борців в Україні, що спочатку єдність, а тоді перемога. Без єдности не буде перемоги. Народний Рух України за Перебудову показує нам взірець єдности. Вдалося об'єднатися в Україні, то мусить вийти і в нас. Це вимога часу, вимога історії нашого народу".

Останнім в суботу виступив Джеймс Мейс англійською мовою, а промову д-ра Я. Березовського перенесено на наступний день.

В неділю, 22-го жовтня І. Дорощак оголосила порядок денний, на якому були звіти комісій і затвердження їх, вибір керівних органів, вільні внески та пропозиції й закриття Конвенції. Але спочатку була промова д-ра Я. Березовського.

Промова д-р Я. Березовського була змістовна і конструктивна і коли він її закінчив, то виникла дискусія навколо неї. В ході дискусії д-р Богдан Гнатюк запропонував, щоб доповідь д-ра Березовського без змін увійшла до пляну праці УКРади.

Конвенція одноголосно проголосувала за цю пропозицію.

Відтак заслухали звіт комісій і д-р Н. Пазуняк зачитала резолюції, за які проголосували і які прийняли одноголосно, внісши однак деякі поправки.

Відтак приступили до обрання нової Управи, В результаті голосування до неї увійшли: д-р І. Флис — голова УАКРади; І. Олексин — перший заступник; другий заступник має бути від ОДВУ, інж. Ю. Іхтіарів — третій заступник, Є. Стахів — четвертий заступник, Михайло Нич — п'ятий заступник, Б. Скорупська — протоколярний секретар, Марта Ґелетанич — англомовний секретар, д-р Р. Барановський — кореспонденційний секретар, Р. Данилюк — касир, Ігор Ґавдяк — організаційний референт, В. Василащук — референт зовнішніх зв'язків, референт молоді — представник від ОДУМ; вільні члени: Зенон Василькевич, Леонід Царик, Олексій Коновал, Олександер Білевич, Анатолій Фалько.

Контрольна комісія: голова — Петро Саляк, секретар — Микола Турецький, члени — Олег Волянський, Володимир Різник і Степан Максимюк.

Товариський суд: голова — Ярослав Березовський, секретар — Рома Дигдало, члени — І. Дорощак, Василь Труш і Богдан Ясінський.

Закриваючи Конвенцію д-р І. Флис подякував учасникам зборів за переобрання його знову на голову УАКРади. Потім подякував усім тим, що так добре зорганізували і провели Конвенцію, бо Конвенція справді відбулася на дуже доброму рівні. Отримали подяку і члени екзекутивного комітету, яким д-р І. Флис висловив свою пошану і довір'я, як добрим і працьовитим активістам.

На закінчення всі відспівали український національний гимн.

Конвенція закінчилася о 12.00 в неділю 22-го жовтня.

Події...

(Закінчення зі стор. 3)

які захопили увагу всієї громади в ЗСА. Особливо, те, що там справді почалася революційна перебудова, котра відбувається без пролиття крови, тому треба активно підтримувати ці демократичні перетворення і всіляко сприяти їм.

Д-р В. Домашевський з Чикаго зробив підсумок праці УАКРади і зачитав пляни її праці на майбутнє.

Також було зачитано привіти від Митрополита УАПЦ Владики Мстислава, від губернатора Роберта Кейсі від Світової Координаційної Ради ІСНО від Владики Василя Лостена та привіти від інших осіб та організацій.

З коротким словом виступив Роман Купчинський, який сказав, що Україна стоїть на грані важливих подій, коли Верховна Рада СССР має прийняти закон про вибори, а Верховна Рада УССР має прийняти закон про вибори та закон про удержавлення української мови. Події в Україні розвиваються так швидко, сказав Р. Купчинський, що ми мусимо бути готові до можливости створення українського парляменту. Бо навіть у тих зрусифікованих областях населення голосуватиме за народних депутатів, а не за тих, котрих висуває партія. Діяспора мусить бути голова надати необхідну допомогу для розбудови держави. І ця реальна допомога потрібна тепер, до виборів, задля того, щоб вибори стали успішними. А з американським урядом пора вже говорити не про відкриття консуляту у ЗСА в Києві, а про консулят України в ЗСА.

Потім знову були цікаві дискусії і пропозиції у світлі визначних подій в Україні.

Д-р Б. Шебунчак запропонував створити загально-громадський фінансовий комітет, до якого входили б представники усіх партії та організацій. Фінансами, які

Національне...

(Закінчення зі стор. 2)

Інертні брежнєвські часи навчили ці народи жити під владою національної півекономічної мафії, яку не можна поважати. Вона бореться проти автономії „окраїн". Сьогодні неросійські народи вимагають незалежности. І проголосять її при першій нагоді, як це було у 1917 році. Російські царські націоналісти і більшменш 30 відс. царських старшин — приєдналися до більшевиків, бо вони забезпечили єдність червоної імперії. Так постав зв'язок націоналізму з большевизмом. Переміг большевизм. Російський націоналізм заслабий, що тримати імперію, її цілість від „зазіхань" неросійських народів. Для того потрібен комунізм, потрібна комуністична ідеологія, нехай фіктивна, але покищо діюча.

Сьогодні частина російських націоналістів уже знає, до якої катастрофи привів Росію большевизм. Перед російськими націоналістами став вибір — покінчити з комунізмом і повернути країну в нормальне життя. Тоді прийдеться погодитись на розчленування імперії — СССР. В тому треба погодитись на самостійність України. В наслідок того Росія втратить статус великодержави, зник не імперія. Тільки комунізм може зберегти імперію, а це в свою чергу означає зріст матеріяльного і морального занепаду.

Ґорбачов досить вміло маневрує — дає можливість проявити себе російським націоналістам, дозволив пишно відсвяткувати Тисячоліття Хрищення Русі, але виразно русифікує вищий ешальон влади. На 13 членів Політбюра — 10 москалів. У той же час Ґорбачов солодко говорить про права народів очевидно для Заходу, який досі некритично захоплюється його красномовством.

З націй, які заселяють СССР, треба виділити такі, які мають „критичну масу". Їхнє повстання означало б смертельну загрозу для імперії. Дрібним балтійським і кавказьким народам можна дати можливість висловлювати своє незадоволення. Їх мало і їх можна легко контролювати. Тільки дві народності мають „критичну масу" — українці і тюрки. Ґорбачов вже залякує Україну і сказав, що не потерпить там будь-яких самостійницьких ідей. У відношенні до мусулманських народів Ґорбачов більш обережний. 37 відс. складу совєтської армії-це мусулмани і в більшості вони незадоволені росіянами, або навіть одверто ненавидять їх.

Ґорбачов більш популярний на Заході як у себе вдома. Захід звик розглядати СССР як монолітну державу, єдність якої тримається терором. Жадні справжні реформи в СССР неможливі поки Союз не поділиться на національні держави. Для вільної України знайдеться місце в Европі.